

KRAJSKÁ VETERINÁRNÍ SPRÁVA PRO LIBERECKÝ KRAJ

Ostašovská 521, 460 11 Liberec 11, P.O. BOX 20
tel. 485103871-2, 482710623, 485246691, fax 482713149
e-mail: epodatelna.kvsl@svscr.cz, ID datové schránky: zedaikc

---

NAŘÍZENÍ

Krajské veterinární správy pro Liberecký kraj č. 3/2011

Sp. zn.: 1182011

Č.j.: 118/11-KVSL-998/2011

Spisový znak: 1.5

Skartační znak: A 10

Krajská veterinární správa pro Liberecký kraj (dále jen KVS pro Liberecký kraj) jako správní orgán místně a věcně příslušný podle § 47 odst. 1 písm. b) a § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 166/1999 Sb. o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů v platném znění (dále jen veterinární zákon) nařizuje podle § 54 odst. 2 písm. a) veterinárního zákona tato

mimořádná veterinární opatření

při výskytu a k zamezení šíření nebezpečné nákazy – varroázy včel
(dále jen ochranná a zdolávací opatření)

v katastrálních územích regionu Libereckého kraje.

ODDÍL I

Článek 1

Základní ustanovení

Toto nařízení je závazné pro všechny chovatele včel ve všech katastrálních územích Libereckého kraje, organizované i neorganizované v Českém svazu včelařů, o.s. (dále jen ČSV).

Článek 2

Poučení o nákaze

Varroáza včel je nebezpečná nákaza způsobená roztočem *Varroa destructor*. Roztoč napadá včelí plod - nejčastěji trubčí, na kterém se rozmnožuje a rovněž dospělé včely. Roztoč může být přenašečem virových, bakteriálních a plísňových onemocnění včel a včelího plodu.

Nákaza se šíří nakaženými trubci, včelami, roji a loupežením zdravých včel v nemocných včelstvech. Pokud není včelstvo léčeno účinnými prostředky, způsobuje roztoč úhyn včelstva.

Článek 3 Diagnostika

Diagnóza se stanoví na základě:

- a) laboratorního vyšetření spadu, měli a včel,
- b) klinického vyšetření zejména zavíčkovaného trubčího plodu.

Článek 4 Léčebné ošetřování včelstev

1. Odstranění roztočů v ohniscích nákazy při zjištění nadlimitního počtu roztočů ve vzorcích zimní měli, tj. při nálezů více než 3 samiček roztoče *Varroa destructor* v průměru na 1 včelstvo se použije emulze přípravku M-1 AER 240 mg/ml koncentrát k nátěru víček plodu (nejednou ne větší plochu než 10 dm²) spojené s fumigací přípravkem VARIDOL 125 g/ml roztok. Léčebné ošetření včelstev musí být provedeno každoročně nejpozději do 15. dubna.

2. Omezování populace roztočů při nižší intenzitě varroázy v plodovém období pozdního jara a celého léta při venkovních teplotách nad 20 °C použitím přípravku FORMIDOL destičky a.u.v. s kyselinou mravenčí. Přípravek nezanechává rezidua v medu ani vosku a kromě varroázy je účinný i na spory prvoka *Nosema apis* a v oblastech s výskytem zvápenatění plodu jeho použití nutí včelstva k odvíčkování napadených buněk a včasné odstranění nemocných kulek. Techniku aplikace přípravku je třeba vyzkoušet a zvládnout, aby se neprojevil některé jeho negativní vedlejší účinky.

3. Ochrana plodu zimující generace a současně i ochrana před reinvazí roztočů v podletí = v období měsíců červenec až srpen, co nejdříve po posledním odběru medu (medobraní) použitím přípravků: GABON PA92 proužky ad u. vet. resp. GABON PA 1.5 mg proužky do úlu nebo GABON PF90 proužky ad u. vet..

4. Omezení populace roztočů v bezplodovém období pozdního podzimu a zimy (měsíce říjen až prosinec): opakované (3x) ošetření fumigací v doporučeném intervalu 14 - 21 dnů přípravkem VARIDOL 125 mg/ml roztok (nebo MP 10 FUM a.u.v.) při venkovní teplotě nad + 10°C. Při 2. a 3. ošetření nesmí být ve včelstvu zavíčkovaný plod. Při poklesu venkovních teplot (až do - 5°C) je možné nahradit nejméně 3. ošetření fumigací aplikací přípravku VARIDOL 125 mg/ml roztok (nebo M-1 AER 240 mg/ml koncentrát) ve formě aerosolu (vodní emulze nebo acetonový roztok) s pomocí speciálního vyvíječe aerosolu.

5. S výjimkou přípravku FORMIDOL destičky a.u.v. je distribuce všech ostatních přípravků vázána na předpis veterinárního lékaře (potvrzení místně příslušného inspektorátu KVS pro Liberecký kraj).

6. Při používání chemických přípravků k léčebnému ošetřování včelstev musí být vždy dodržen návod k použití přípravku přesně podle pokynů výrobce přípravku. Ošetření včelstev chemickými přípravky (kromě odparných desek s kyselinou mravenčí - FORMIDOL destičky a.u.v.) do ukončení odběru medu (medobraní) nebo v jiných termínech, než v nařízení stanovených, je zakázáno.

7. Léčebné ošetřování včelstev chemickými přípravky (kromě odparných desek s kyselinou mravenčí – FORMIDOL destičky a.u.v.) se provádí vždy komisionálně a pod dohledem důvěrníků základních organizací Českého svazu včelařů, o. s. (dále jen ZO ČSV) ve stejném termínu a na celém katastrálním území obce a v jejich místních částech, nejlépe však na celém území působnosti příslušné ZO ČSV.

Článek 5

Prevence nákazy

1. Pravidelné vyšetření včelstev všech chovatelů spojené s léčebným ošetřením v období bez plodu, s cílem dosažení nulové prevalence na začátku nové včelařské sezóny.
2. Sledování přirozeného spadu roztočů a včasné léčebné ošetření včelstev v podletí.
3. Provádění vhodných chovatelských opatření (odstraňování zavičkovaného trubčího plodu, omezování plodování na podzim, nepřítomnost plodu ve včelstvu v době léčebného ošetření).
4. Utrácení rojů neznámého původu a divoce žijících včelstev.

ODDÍL II

OCHRANNÁ A ZDOLÁVACÍ OPATŘENÍ

Článek 6

Opatření v ohnisku nákazy

1. Ohniskem nákazy se vymezuje stanoviště včelstev, kde při vyšetření vzorků zimní měli v příslušném kalendářním roce byla zjištěna přítomnost více jak 3 samic roztoče *Varroa destructor* v průměru na jedno včelstvo.
2. Seznamy ohnisek nákazy jsou k dispozici na KVS pro Liberecký kraj a na všech místně příslušných okresních inspektorátech KVS pro Liberecký kraj.
3. V ohniscích nákazy provedou chovatelé včel za přítomnosti pověřených pracovníků místně příslušné ZO ČSV (= komisionálně) léčebné ošetření všech svých včelstev na stanovišti postupem podle oddílu I článku 4 odst. 1 tohoto nařízení.
4. ZO ČSV v jednotlivých okresech předají do 30. dubna 2011 místně příslušným inspektorátům KVS pro Liberecký kraj seznamy chovatelů včel s ohnisky nákazy, kteří provedli komisionální ošetření svých včelstev podle tohoto nařízení, a kteří neprovedli komisionální ošetření svých včelstev podle tohoto nařízení.

Článek 7

Opatření v ochranném pásmu

1. Ochranné pásmo se vymezuje v okruhu 5 km kolem každého ohniska nákazy.
2. KVS pro Liberecký kraj povolí v odůvodněných případech a na základě žádosti ZO ČSV ošetření včelstev podle oddílu I článku 4 odst. 1 tohoto nařízení i na stanovištích v ochranném pásmu a doporučuje ošetřit včelstva na stanovištích, kde byla při vyšetření zimní měli v roce 2011 zjištěna přítomnost více jak 2 samic roztoče *Varroa destructor* v průměru na 1 včelstvo.
3. Chovatelům včel se nařizuje kontrolovat zdravotní stav svých včelstev a intenzitu napadení včelstev roztoči - zejména napadení trubčího plodu a pečlivě sledovat přirozený denní spad roztočů. Při podezření na rostoucí intenzitu varroázy nebo při jejím zjištění v plodovém období oznámit tuto skutečnost místně příslušné ZO ČSV.
4. Všem místně příslušným ZO ČSV v Libereckém kraji se nařizuje evidovat hlášení včelařů o zhoršené nakažové situaci, zajistit jeho ověření a včas organizovat léčebné ošetření včelstev v obvodu své působnosti postupem podle oddílu I článku 4 odst. 2 tohoto nařízení (FORMIDOL destičky a.u.v.) v jarním a letním období, anebo při zjištění přirozeného denního spadu roztočů vyšším než 3 v průměru na jedno včelstvo postupem podle oddílu I článku 4 odst. 3 tohoto nařízení (=GABON) co nejdříve po posledním odběru medu (medobraní).
5. KVS pro Liberecký kraj, na základě písemné a odůvodněné žádosti chovatelů včel podané prostřednictvím místně příslušné ZO ČSV, povolí provést léčebné ošetření včelstev postupem podle oddílu I článku 4 odst. 3 tohoto nařízení (=GABON) plošně na celém katastrálním území obce, anebo celém území působnosti ZO ČSV, bude-li žádost podána místně příslušnou ZO ČSV, případně na území celého okresu, bude-li žádost podána ze všech ZO ČSV v okrese nebo prostřednictvím okresního výboru ČSV.
6. Všichni chovatelé včel v katastrálních územích Libereckého kraje jsou povinni každoročně nejpozději do 30. 9. vložit na dna svých úlů podložky.
7. Všem chovatelům včel v katastrálních územích Libereckého kraje se nařizuje provést komisionálním způsobem, počínaje datem nejpozději od 15. 10. 2011, léčebné ošetření svých včelstev postupem podle oddílu I článku 4 odst. 4 tohoto nařízení po každém léčebném ošetření a po ukončení spadu roztočů se vložené podložky vyjmou, ometou, řádně očistí a vrátí zpět do úlů, ošetření musí být ukončeno nejpozději do 31. 12. 2011.
8. Mezi posledním ošetřením a odběrem vzorků zimní měli k vyšetření musí být dodržen interval minimálně 30 dnů.
9. ZO ČSV jsou povinny nejpozději do 15. 1. 2012 předat na příslušné inspektoráty KVS pro Liberecký kraj seznamy chovatelů včel, kteří provedli i kteří neprovedli podzimní ošetření.

10. Směsné vzorky zimní měli z jednotlivých stanovišť odeberou a odevzdají k vyšetření všichni chovatelé včel od všech svých včelstev chovaných v katastrálních územích Libereckého kraje. Směsné vzorky doprovázené řádně vyplněnými seznamy stanovišť a včelstev předají chovatelé včel sami nebo prostřednictvím ZO ČSV na místně příslušné inspektoráty KVS pro Liberecký kraj nebo je, doprovázené řádně vyplněnou objednávkou KVS pro Liberecký kraj, sami zašlou k vyšetření do schválené laboratoře do 15. února 2012.

11. Místně příslušné ZO ČSV pořídí seznamy chovatelů včel o kterých jim je známo, že neodevzdali zimní měl od svých včelstev k vyšetření a seznamy předají KVS pro Liberecký kraj do 21. března 2012.

Článek 8

Ošetřování včelstev v ekologickém zemědělství

KVS pro Liberecký kraj povolí jiný způsob léčebně preventivního ošetřování včelstev řádně registrovaných ministerstvem zemědělství podle zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství v platném znění, na základě písemné žádosti chovatele včel a v souladu s Nařízením Rady (ES) č. 834/2007 ze dne 28. června 2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení (EHS) č. 2092/91, v platném znění.

ODDÍL III

PŘEMÍSTOVÁNÍ VČELSTEV

Článek 9

Trvalé přemístění včelstev

1. Přemístění včelstev z ohniska nákazy vymezeného podle oddílu II článku 6 odst. 1 tohoto nařízení bez jejich předchozího léčebného ošetření podle oddílu I článku 4 odst. 1 tohoto nařízení je zakázáno.

2. Trvalé přemístění včelstev se povoluje pouze do oblastí se stejnou nebo horší nálezovou situací za dodržení těchto podmínek:

- a) jde o přemístění mimo období nařízeného vyšetření nebo léčebného ošetření,
- b) jedná se o včelstva, která byla prokazatelně vyšetřena a v případě potřeby i prokazatelně komisionálně léčebně ošetřena v souladu s ochrannými a zdlávacími opatřeními uvedenými v oddílu II tohoto nařízení.

3. Mají-li být včelstva přemístěna mimo území Libereckého kraje, chovatel včel je povinen předem si vyžádat souhlas příslušné krajské veterinární správy v místě určení včelstev. Včelstva musí být doprovázena veterinárním osvědčením vystaveným místně příslušným inspektorátem KVS pro Liberecký kraj.

Článek 10 **Přemístění včelstev kočováním**

Přesun včelstev kočováním může být povolen:

1. obecně do oblasti o stejné nálezové situaci, přičemž za horší nálezovou situaci se považují oblasti (ohniska a jejich ochranná pásma) s potvrzeným výskytem rezistentních roztočů, a to bez ohledu na intenzitu a extenzitu nákazy.
2. byla-li včelstva vyšetřena a léčebně ošetřena, přičemž ve směsném vzorku měli nebyli zjištěni více než 3 roztoči na jedno včelstvo a bylo-li vystaveno veterinární osvědčení pro přesun. V jednotlivých případech může být přesun povolen, i když počet roztočů přesahuje tuto hranici a chovatel prokáže, že všechna včelstva stanoviště byla ošetřena v předjaří nátěrem plodu a fumigací.
3. K umožnění přesunů včelstev kočováním může KVS pro Liberecký kraj vyhlásit jednotnou nálezovou situaci v okrese nebo jeho části.
4. Kočující včelstva musí být neprodleně po každém návratu po 1. 6. z kočovného stanoviště (na trvalém stanovišti nebo na dalším kočovném stanovišti) preventivně přeléčena, a to FORMIDOLEM (pokud se návrat uskuteční před posledním vytočením medu) a GABONEM PA 92 nebo GABONEM PF 90 (pokud se návrat uskuteční po posledním vytočení medu)
5. KVS pro Liberecký kraj rozhodne o přesunech včelstev na základě komplexně zpracovaného plánu přesunu za celý okres pro celou sezónu, který předloží OV ČSV i neorganizovaní včelaři do 30. dubna 2011 spolu s písemným dokladem o negativním výsledku vyšetření zimní měli z roku 2011 na přítomnost spor původce moru včelího plodu. Schválení potvrdí místně příslušný inspektorát Krajské veterinární správy pro Liberecký kraj na zpracovaných a předložených plánech. Současně s plánem přesunů OV ČSV předloží KVS pro Liberecký kraj k odsouhlasení objednávku léčiv pro preventivní léčebné ošetření kočujících včelstev. Žádosti jednotlivců KVS pro Liberecký kraj posoudí v kontextu s celookresním plánem.

Článek 11 **Přemístování matek a doprovodných včel**

1. Přemístění matek a doprovodných včel s ohledem na varroázu může být povoleno po vyšetření a případném léčebném ošetření včelstva provedeném v souladu s ochrannými a zdolávacími opatřeními uvedenými v oddílu II tohoto nařízení.
2. Přemístování vajíček a otevřených matečnicků nepodléhá žádnému omezení.

ODDÍL IV

DEZINFEKCE.

Článek 12

Dezinfekce v ohniscích nákazy

1. Před provedením dezinfekce se provede mechanická očista úlů, plástů bez plodu, včelařských potřeb a pomůcek. Úly a plásty bez plodu jsou použitelné za 10 dnů po provedené dezinfekci.
2. V případě úhynu nebo likvidace včelstva v důsledku varroázy musí být plásty s plodem přetaveny na vosk.

ODDÍL V

SANKCE.

Článek 13

Zvláštní opatření

1. V případě včelstev, která nebyla vyšetřena a léčebně ošetřena na základě nařízených ochranných a zdlavacích opatření a v souladu s nimi, anebo která byla přemístěna do Libereckého kraje bez souhlasu KVS pro Liberecký kraj, nařídí KVS pro Liberecký kraj (kromě udělení pokuty) mimořádná veterinární opatření, spočívající v

a) odběru vzorků a jejich vyšetření na varroázu na náklady chovatele včel,

b) provedení léčebného ošetření včelstva na náklady chovatele včel. Není-li možno provést léčebné ošetření vzhledem k roční době nebo nakažovým důvodům, anebo mohla-li by být tato včelstva nebezpečným zdrojem nákazy nařídí utracení těchto včelstev.

Článek 14

Pokuty

1. Fyzické osobě, která se dopustí přestupku tím, že nesplní nebo poruší povinnost vyplývající pro ni z mimořádných veterinárních opatření vyhlášených tímto nařízením, uloží KVS pro Liberecký kraj podle § 71 odst. 2 písm. d) veterinárního zákona pokutu až do výše 50 000,-- Kč.

2. Právnícké osobě nebo podnikající fyzické osobě, která se dopustí správního deliktu tím, že nesplní nebo poruší povinnost vyplývající pro ni z mimořádných veterinárních opatření vyhlášených tímto nařízením, uloží KVS pro Liberecký kraj podle § 72 odst. 3 písm. d) veterinárního zákona pokutu až do výše 2 000 000,-- Kč.

ODDÍL VI
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ.

Článek 15
Zrušovací opatření

Nařízení Krajské veterinární správy pro Liberecký kraj číslo 1/2010 ze dne 20. dubna 2010 č.j.: 158/10-KVSL-1497/2010 se zrušuje.

Článek 16
Účinnost nařízení

Dle § 76 odst. 3 veterinárního zákona se toto nařízení vyhláší na úřední desce krajského úřadu a všech obecních úřadů, jejichž území se týká, na dobu nejméně 15 dnů

Toto nařízení nabývá platnosti a účinnosti dnem jeho vyhlášení, za den jeho vyhlášení se považuje den jeho vyvěšení na úřední desce Krajského úřadu Libereckého kraje.

Nařízení je vyvěšeno na úřední desce KVS pro Liberecký kraj i na její elektronické úřední desce na adrese www.svscr.cz; je též přístupné na všech okresních inspektorátech KVS pro Liberecký kraj a na všech obecních úřadech, jejichž samosprávného území se týká.

V Liberci dne 16. 3. 2011

MVDr. Miroslav Kurfürst
ředitel Krajské veterinární správy
pro Liberecký kraj

18 -03- 2011

Liberecký kraj

Vyvěšeno na úřední desce Krajského úřadu Libereckého kraje .....
Sejmuto z úřední desky dne .....

Krajský úřad Libereckého kraje
Oddělení .....
U Jezu 642/2a • 461 01 Liberec

Rozdělovník:

1x Krajský úřad Libereckého kraje - osobně

Krizové centrum Brno - elektronicky

Městské a obecní úřady v Libereckém kraji – elektronicky + poštou

MZe, Zemědělské agentury Libereckého kraje - elektronicky

Komora veterinárních lékařů – okresní sdružení Libereckého kraje- prostřednictvím pošty

Policie ČR – krajské ředitelství Liberec- elektronicky

Krajská hygienická stanice Libereckého kraje- elektronicky

APIC - elektronicky

Okresní výbory ČSV Libereckého kraje- prostřednictvím pošty

3x KVS pro Liberecký kraj-archiv

1x inspektorát KVS pro Liberecký kraj Česká Lípa

1x inspektorát KVS pro Liberecký kraj Liberec

1x inspektorát KVS pro Liberecký kraj Semily

1x MVDr. V. Švihel

1x JUDr. Hulecová-orig.